WYNIA'S WEEK

‘Klimaatrechtvaardigheid’ is ook op COP30 een metafoor voor morele chantage van het Westen

Posted on 8 november 2025 by Arnout Jaspers

Komende week begint COP30, de dertigste VN-klimaatconferentie. Er is al veel geschreven over de hypocrisie van dit evenement: tienduizenden conferentiegangers die van over de hele wereld naar de stad Bélem midden in het Amazonegebied reizen om het jaarlijkse klimaatfeestje van de Verenigde Naties te vieren. Honderden prominenten arriveren in hun privéjets. Speciaal voor de conferentie zijn duizenden bomen omgehakt om een vierbaans autoweg naar die afgelegen stad aan te leggen. Hoeveel CO2-uitstoot en *collateral damage* is nog geloofwaardig bij een week praten over het redden van de wereld?

Soit. Laten we het over de inhoud hebben. Het motto voor COP30 is dat het nu niet meer om het geld gaat – daar was COP29 in Bakoe voor – maar om implementatie: de beloften omzetten in actie.

Gratis geld

Zoals eerder gemeld heeft 'onze' Wopke Hoekstra in Bakoe namens de EU getekend voor een verdriedubbeling van de westerse bijdrage aan het VN Klimaatadaptatiefonds, van nu 100 miljard dollar per jaar tot 300 miljard dollar per jaar vanaf 2035.

Dan zou je denken: als daar al zo ver van tevoren een afspraak over gemaakt is, dan kunnen we er nu even over ophouden. Maar zo werkt dat natuurlijk niet, wanneer je als Westen gratis geld begint uit te delen. Al in Bakoe maakten de ontwikkelingslanden luidkeels duidelijk dat dit nog maar een beginnetje was, en uiteraard is dit inmiddels het VN-standpunt. In oktober 2025 presenteerde UNFCCC (de VN-klimaatafdeling) hun *Baku to Bélem Roadmap to 1.3T*, de routekaart van Bakoe tot Bélem naar 1,3 biljoen.

Deze routekaart kondigt af dat de westerse landen (plus Japan) hun inspanningen voor het bereiken van mondiale klimaatrechtvaardigheid dienen op te schalen van de al toegezegde 300 miljard dollar per jaar naar 1300 miljard dollar per jaar ($ 1,3 biljoen, in het Engels $ 1.3 *trillion*).

Dat is verdeeld over vier fondsen:

– NCQG: New Collective Quantified Goal, met name voor de energietransitie;

– FRLD: Fund for Responding to Loss and Damage, het vergoeden van schade door natuurrampen die door klimaatverandering zouden worden verhevigd;

– GGA: Global Goal on Adaptation, een fonds voor klimaatadaptatie (zoals dijkverhoging);

en dan nog de nieuwste loot aan de stam:

– het TFFF, de Tropical Forests Forever Facility. Het Westen wordt geacht jaarlijks 25 miljard dollar publiek geld plus 100 miljard aan private investeringen te stoppen in tropische landen als beloning voor het niet-omhakken van hun eigen oerwoud. Hier ligt het er wel heel dik bovenop: het TFFF is een raamwerk voor tropische landen om hun eigen bossen te gijzelen voor losgeld.

In Bélem gaan de ontwikkelingslanden ook nog aanvullende eisen op tafel leggen, over het naar voren halen van deze verplichtingen van 2035 naar 2030, en over het recht van 'inheemse volken' en lokale gemeenschappen om direct toegang te krijgen tot deze VN-fondsen, dus buiten hun nationale regeringen om. Wat zou daar nu mis mee kunnen gaan?

'Verplichtingen nakomen'

Saillant is ook, dat gratis geld dat van het Westen naar de Global South gaat nooit 'donatie' of 'subsidie' heet; dat wordt aangeduid als 'financiering mobiliseren', 'kapitalisatie van het fonds', en schulden kwijtschelden heet 'herstructurering van de financiële kaders' of iets dergelijks. Fraai is ook 'non-schuldcreërende instrumenten' (*non-debt creating instruments*). Het doet denken aan hoe links in Nederland onder het kabinet Rutte IV altijd sprak over de 25 miljard euro van het Stikstoffonds: dat geld was 'vrijgekomen voor hervorming van de landbouw'. We werden geacht te geloven dat die 25 miljard euro ergens in een kist op het ministerie van Financiën was aangetroffen, terwijl het in feite ging om een claim, tot 2035, op belastinggeld inzetten specifiek om de hoogproductieve landbouw in Nederland om zeep te helpen.

Spreekstalmeester António Guterres, secretaris-generaal van de VN, zal het allemaal met welgevallen aanzien, want, zo zei hij in de aanloop naar COP30, het Westen 'moet leveren wat betreft klimaatrechtvaardigheid. (…) De ontwikkelde landen moeten hun verplichtingen nakomen.'

Wat is eigenlijk die klimaatrechtvaardigheid die het Westen verplichtingen van vele biljoenen euro's oplevert?

Al in 1992 is op een VN-conferentie in Rio de Janeiro de wereld wat betreft klimaatverandering voor eens en voor altijd verdeeld in daders en slachtoffers: westerse landen plus Japan zijn de daders, bijna de hele rest van de wereld (namelijk de Global South) zijn de slachtoffers. De daders zijn verplicht hun CO2-uitstoot tot nul terug te brengen in 2050, de slachtoffers mogen blijven uitstoten.

In dit waansysteem zijn de steenrijke oliestaten in het Midden-Oosten geen daders. China, nu verreweg de grootste CO2-uitstoter ter wereld en het land dat historisch (opgeteld van 1900 tot 2100) de grootste uitstoter ooit zal zijn, is slachtoffer van de westerse CO2-uitstoot. India zal over een jaar of twintig net zo groot zijn als China,

en is desondanks ook verzekerd van klimaatslachtofferschap.

Moraliserende praatjes

Guterres weet hoe de hazen lopen binnen de VN, dus weet ook heel goed aan wie hij zijn moraliserende praatjes moet richten: aan het Westen, terwijl hij zelf de loopjongen is van niet-westerse dictaturen en corrupte regimes.

Wij minachten Guterres niet genoeg. Deze *bureaucratissimo* heeft nooit een vinger uitgestoken tegen de morele corrumpering van de VN. UNRWA, de vluchtelingenorganisatie speciaal voor Palestijnen, is ondertussen zo ongeveer de civiele arm van Hamas. Permanente VN-commissies voor vrouwen- en mensenrechten zijn tot op het bot geïnfiltreerd door regimes die met zulke rechten hun gat afvegen, zoals Iran. Hij houdt leugenaars in de top van de VN de hand boven het hoofd, zoals Tom Fletcher ('14.000 baby's zullen de komende 48 uur van honger sterven in Gaza') en 'speciale rapporteur voor de Palestijnse gebieden' Francesca Albanese, een rabiate Israël-haatster wier aftreden om die reden door meerdere westerse landen geëist is.

Biljoenen als aflaat

Maar alle westerse delegaties laten zich nog steeds nederig door Guterres vertellen wat klimaatrechtvaardigheid is en wat onze verplichtingen zijn. Met de pet in de hand komt Wopke Hoekstra volgende week aan de vergadering in Bélem vertellen dat de EU de eigen Green Deal aan het afzwakken is omdat die nu al onhaalbaar is gebleken. De EU gaat niet, zoals eerder beloofd, al in 2040 90 procent CO2-uitstoot reduceren.

Ongetwijfeld krijgt hij daar de wind van voren van de Global South: onverantwoordelijk, egoïstisch, nu wordt de Global South nog meer slachtoffer van klimaatverandering (NB: de EU stoot nu ongeveer 7 procent van alle CO2 uit). Hoeveel biljoen euro gaat Wopke daarvoor als aflaat toezeggen?

In de Routekaart naar 1,3 biljoen wordt ook al vooruitgekeken voorbij 2035. Ze schatten dat er dan 3,2 biljoen dollar per jaar nodig is om de Global South klimaatbestendig te houden. Als we het westen even ruw schatten op een miljard mensen, dan is dat dus ruim tienduizend euro per gezin per jaar wat we gaan afdragen. Wat zullen we Wopke dankbaar zijn als hij het beperkt weet te houden tot

maar 2 biljoen.

Wynia's Week** verschijnt 156 keer per jaar en wordt **volledig mogelijk gemaakt** door de donateurs. Doet u mee, ook straks in het nieuwe jaar? **Doneren kan zo**. **Hartelijk dank!

Donateurs kunnen nu ook reageren** op recente artikelen, video's en podcasts en ter publicatie in Wynia's Week aanbieden. Stuur uw reacties aan reacties@wyniasweek.nl. Vergeet niet uw naam en woonplaats te vermelden (en, alleen voor de redactie: telefoonnummer en adres). Niet korter dan 50 woorden, niet langer dan 150 woorden. **Welkom!